

Proposició de llei de supressió de l'impost sobre successions i donacions

202-00032/15

PRESENTACIÓ: GP PPC

Reg. 24262 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 25.02.2025

A la Mesa del Parlament

Alejandro Fernández Álvarez, president, Juan Fernández Benítez, portaveu, Lorena Roldán Suárez, portaveu adjunta, Manuel Reyes López, diputat, Montserrat Berenguer i Messeguer, diputada, Míriam Casanova Domènech, diputada, Cristian Escribano Ramírez, diputat, Àngels Esteller Ruedas, diputada, Pau Ferran Navarro, diputat, Eva García Rodríguez, diputada, Pere Lluís Huguet Tous, diputat, Hugo Manchón García, diputat, Belén Pajares Ribas, diputada, Jaume Veray Cama, diputat, Alberto Villagrasa Gil, diputat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 111.b i 112 del Reglament del Parlament, presenten la proposició de llei següent:

Proposició de llei de supressió de l'impost de successions i donacions a Catalunya

Exposició de motius

I

La reforma de la Llei Orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de Finançament de les Comunitats Autònomes acordada l'any 2001 va representar un important salt qualitatiu en la coresponsabilitat fiscal de les comunitats autònomes. Des de l'aprovació d'aquesta reforma, les comunitats autònomes s'han vist beneficiades per la cessió total del rendiment d'un conjunt d'impostos estatals. Una cessió que, cal recordar, va anar acompanyada de la cessió també d'àmplies competències normatives sobre els elements definidors dels impostos.

Així, les comunitats autònomes en l'àmbit tributari tenen, no només capacitat per a crear nous impostos propis sinó que també poden modificar, a través de la potestat tributaria de la que disposen, els elements quantificadors dels tributs estatals quins rendiments estan totalment cedits. D'aquesta forma les comunitats autònomes poden modular la pressió fiscal a la que es veuen sotmesos els seus ciutadans, no només dels impostos propis sinó que també respecte determinats impostos estatals.

Aquest és el cas, entre altres, de l'impost sobre successions i donacions. En aquest cas, com en el cas d'altres impostos estatals cedits, Catalunya és la comunitat autònoma amb la pressió més elevada del conjunt de comunitats autònomes. I la decisió de que això és mantingui en el temps és responsabilitat exclusiva dels successius governs de la Generalitat al llarg dels darrers anys.

Mentre altres comunitats autònomes han fet ús de la potestat normativa que els hi confereix la LOFCA per eliminar, pràcticament, l'impost de successions i donacions del catàleg de tributs que han de suportar els seus ciutadans, a Catalunya els diferents governs de la Generalitat dels darrers anys, lluny d'utilitzar aquesta potestat normativa per a reduir la càrrega fiscal d'aquest impost l'han utilitzat per a incrementar-la, fent coincidint aquest increment, fins i tot, amb un dels pitjors moments de la nostra història recent, com va ser la pandèmia mundial ocasionada pel coronavirus de la Covid-19.

II

L'impost sobre successió, de igual manera que en el cas d'altres tributs vigents al nostre país, com és el cas de l'impost sobre el patrimoni, representa una injusta i injustificada doble imposició.

Els obligats tributaris en el cas de l'impost sobre successions veuen com pels béns adquirits a través d'herència han de tributar quan ja aquests mateixos béns han estat gravats per altres impostos. Però la tributació pels béns adquirits en herència no es limita a l'impost sobre successions. Quan un hereu rep la massa hereditària que li correspon, aquest arriba a pagar, almenys dos vegades per les adquisicions per causa de mort: per la renda obtinguda i per l'impost de successions.

A aquesta injusta realitat la majoria de països de la Unió Europea han donat resposta amb l'eliminació de l'impost de successions. En altres casos on l'impost encara és vigent, els països comunitaris han apostat per a reduir la seva exigibilitat fins a fer-la pràcticament residual.

En el nostre país l'impost sobre successions encara es vigent, si bé és cert que, la seva vigència real queda limitada a determinades comunitats autònomes ja que la majoria d'aquestes han aprofitat la capacitat normativa que tenen per a introduir bonificacions que impliquen, a la pràctica, la derogació pràctica d'aquest impost.

Aquest darrer escenari no és el cas actual de Catalunya. Si bé és cert que durant un breu període de temps a Catalunya va reduir-se l'impost de successions fins a fer-ho pràcticament residual no és la situació actual.

Gràcies a la Llei 3/2011, del 8 de juny, de modificació de la Llei 19/2010, del 7 de juny, de regulació de l'impost sobre successions i donacions, a Catalunya es va introduir una bonificació del noranta-nou per cent per als grups I i II. Aquesta bonificació, però, es va modificar a través de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, quedant limitada aquesta bonificació del noranta-nou per cent només quan l'herència la rep el cònjuge del causahavent sigui quin sigui l'import de la herència, establint-se un esglaonat de bonificacions per a la resta de familiar dels grups esmentats. Així per tant, només els primers 100.000,00 euros de la herència poden acollir-se a la bonificació abans assenyalada.

III

La Generalitat no té competències per a derogar a Catalunya l'impost de successions i donacions, però si pot decidir, d'acord amb la potestat tributària de la que disposa, la moderació de l'impost a la baixa com ja s'ha fet en altres ocasions.

Una part molt majoritària dels catalans i les catalanes venen reclamant recuperar la bonificació del noranta-nou per cent a l'impost de successions per als grups I i II de parentiu. Una reclamació que té com a objectiu igualar la càrrega fiscal que suporten els catalans a la càrrega fiscal existent en altres comunitats autònomes.

La present proposició de llei té com a objecte el Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributaris de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes legals vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits per a incloure a l'articulat relatiu al l'impost sobre successions la bonificació del noranta-nou per cent per als grups I i II de parentiu.

Amb aquesta proposició de llei el Parlament recull la petició d'un part important de la ciutadania i parteix de la voluntat d'igualar el tracte fiscal dels catalans i les catalanes al dels ciutadans d'altres comunitats autònomes.

En aquest mateix sentit, la proposició de llei incorpora altres modificacions al Decret legislatiu 1/2024 per a incrementar determinades reduccions a la tributació de les adquisicions lucratives entre vius. La voluntat aquestes modificacions és equiparar la tributació la successió al de la donació quan aquesta té com a objecte la donació d'un negoci empresarial o professional, la donació de diners per a constituir o adquirir una empresa individual o un negoci professional o per adquirir

participacions en entitats, la donació d'un habitatge que ha de constituir el primer habitatge habituals o per la donació de diners destinats a l'adquisició d'aquest primer habitatge habitual.

La regulació vigent preveu una reducció del noranta-cinc per cent en les donacions amb les finalitats abans assenyalades. Amb aquesta proposició de llei s'incrementen aquestes reduccions fins al noranta-nou per cent. D'aquesta forma la proposició de llei aposta per un avenç de la tributació de les donacions a Catalunya millorant-la, especialment, quan les donacions van destinades a facilitar l'accés a l'habitatge habitual o incentivar l'inici d'activitats laborals o empresarials.

Capítol I. Adquisicions per causa de mort

Article 1. Modificació de la bonificació de la quota tributària de l'impost sobre successions en les adquisicions per causa de mort

1. Es modifica l'apartat 1 de l'article 633-4 del Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits, que resta redactat de la manera següent:

«1. Els contribuents dels grups I i II poden aplicar una bonificació del 99% de la quota tributària de l'impost sobre successions en les adquisicions per causa de mort, incloses les quantitats percebudes pels beneficiaris d'assegurances de vida que s'acumulen a la resta de béns i drets que integren llur porció hereditària.»

2. Es deroguen els apartats 2 i 3 de l'article 633-4 del Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits.

3. Es modifica l'apartat 4 de l'article 633-4 del Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits, que resta redactat de la manera següent:

«4. Els contribuents dels grups I i II a què fa referència l'apartat 1 no tenen dret a la bonificació en el cas que optin per aplicar qualsevol de les reduccions i exempcions següents:

»a) Les reduccions que estableixen les subseccions tercera a desena, llevat de la reducció per habitatge habitual establerta per la subsecció sisena, que és aplicable en tots els casos.

»b) Les exempcions i reduccions regulades per la Llei 19/1995, del 4 de juliol, de modernització de les explotacions agràries.

»c) Qualsevol altra reducció de la base imposable o exempció que requereixi que el contribuent la solliciti i que depengui de la concurrència de determinats requisits el compliment dels qual correspongui exclusivament a la voluntat del contribuent.»

Capítol I. Adquisicions lucratives entre vius

Article 2. Modificació de la reducció per donació d'un negoci empresarial o professional

Es modifica l'apartat 1 de l'article 632-2 del Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits, que resta redactat de la manera següent:

«1. En les donacions o qualsevol altre negoci jurídic gratuït equiparable entre vius a favor del cònjuge, dels descendents, dels ascendents o dels col·laterals fins al tercer grau del donant, tant per consanguinitat o adopció com per afinitat, es pot aplicar en la base imposable una reducció del 99% del valor net de la totalitat dels elements afectes a una activitat empresarial o professional del donant.»

Article 3. Modificació de la reducció per la donació de diners per a constituir o adquirir una empresa o un negoci professional o per adquirir participacions en entitats

Es modifica l'apartat 1 de l'article 632-11 del Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits, que resta redactat de la manera següent:

«1. En les donacions de diners a favor de descendents per a constituir o adquirir un negoci professional o una empresa o per a adquirir participacions, sempre que l'empresa, el negoci o l'entitat tinguin el domicili social i fiscal a Catalunya, es pot aplicar en la base imposable una reducció del 99% de l'import donat, amb una reducció màxima de 300.000 euros, límit que es fixa en 500.000 euros per als donataris que tinguin un grau de discapacitat igual o superior al 33%.»

Article 4. Modificació de la reducció per la donació d'un habitatge que ha de constituir el primer habitatge habitual o per la donació de diners destinats a l'adquisició d'aquest primer habitatge habitual

Es modifica l'apartat 1 de l'article 632-20 del Decret legislatiu 1/2024, de 12 de març, pel qual s'aprova el llibre sisè del Codi tributari de Catalunya, que integra el text refós dels preceptes vigents a Catalunya en matèria de tributs cedits, que resta redactat de la manera següent:

«1. En les donacions a descendents d'un habitatge que ha de constituir llur primer habitatge habitual o de diners destinats a l'adquisició d'aquest primer habitatge habitual, es pot aplicar una reducció del 99% del valor de l'habitatge o l'import donats, amb una reducció màxima de 200.000 euros, límit que es fixa en 500.000 euros per als donataris que tinguin un grau de discapacitat igual o superior al 65%. També s'aplica la reducció en el cas que la donació sigui d'un terreny o de diners per adquirir-lo perquè, en ambdós casos, el descendent hi construeixi el seu primer habitatge habitual.»

Disposicions finals

Primera. Efectes econòmics i pressupostaris

Els efectes econòmics i pressupostaris que els preceptes d'aquesta Llei puguin comportar en els pressupostos de la Generalitat seran exigibles a partir de l'exercici pressupostari posterior a la seva entrada en vigor.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Palau del Parlament, 17 de febrer de 2025

Alejandro Fernández Álvarez, president; Juan Fernández Benítez, portaveu; Lorena Roldán Suárez, portaveu adjunta; Manuel Reyes López, portaveu adjunt; Montserrat Berenguer i Messeguer, Míriam Casanova Domènech, Cristian Escribano Ramírez, Àngels Esteller Ruedas, Pau Ferran Navarro, Eva García Rodríguez, Pere Lluís Huguet Tous, Hugo Manchón García, Belén Pajares Ribas, Jaume Veray Cama, Alberto Villagrasa Gil, diputats, GP PPC